

Nr 173

Av herr **Johansson, Tage**, och herr **Karlsson, Göran**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till näringshjälp.

Medicinalstyrelsen och veterinärstyrelsen har gemensamt den 11 maj 1962 utfärdat råd och anvisningar angående kioskhandel med livsmedel. Anvisningarna skall beaktas ej blott vid ny-, till- eller ombyggnad utan även beträffande övriga i bruk varande kiosker. I det sistnämnda fallet må anstånd generellt medgivas, dock längst intill den 1 januari 1965.

De utfärdade anvisningarna kommer för ett stort antal kioskägare att innebära betydande kostnadskrävande investeringar samt svårlösta tomtmarksproblem i de fall erforderliga ny-, till- eller ombyggnader icke kan ske på disponibel tomtmark.

Behovet av en allmän sanering av kioskhandeln ifrågasättes icke. Det finns ett stort antal kiosker som är mindre lämpliga och i vissa fall helt olämpliga för sitt ändamål. Ett förhållandevis stort antal kioskägare är emellertid partiellt arbetsföra, som i regel har erhållit näringshjälp till sina rörelser. Genom de bestämmelser som i dag reglerar näringshjälp kan dessa partiellt arbetsföra kioskägare, som tidigare beviljats maximal statlig näringshjälp, icke erhålla ytterligare statlig näringshjälp för de investeringar som är nödvändiga för att i fortsättningen kunna driva sin rörelse i enlighet med de nya bestämmelserna. Rörelserna är oftast av mindre omfattning och medger ytterst sällan den ytterligare ekonomiska belastning som räntor och amorteringar innebär, om innehavaren skulle den vanliga lånevägen finansiera de merkostnader som saneringen kommer att medföra. Belastningen blir för stor, och rörelsen — och därmed den partiellt arbetsföres begränsade försörjningsmöjligheter — äventyras. Denna situation behöver emellertid icke uppstå, om möjligheter gavs att bevilja förnyad näringshjälp för här ifrågavarande ändamål.

Det bör också framhållas att denna grupp handikappade saknar möjlighet att erhålla arbete på den öppna arbetsmarknaden. Denna utväg har i samband med att näringshjälp beviljades för verksamhetens igångsättande undersökts av arbetsmarknadsorganen och då bedömts som utesluten.

Kostnaderna för behövlig om-, till- eller nybyggnad av kioskerna är omöjliga att precisera. Sveriges kioskägares riksförbund uppskattade hösten 1963 det genomsnittliga lånebehovet för partiellt arbetsföra kioskägare till 20 000 kronor.

Med hänsyn till de höga kostnader som i de flesta fall är förenade med de åtgärder som måste vidtagas för att fylla anvisningarnas krav och med hänsyn till att det här är fråga om partiellt arbetsföra, som i många fall är så gravt rörelsehindrade, att de har stora personliga kostnader för att över huvud kunna driva sina rörelser, är det nödvändigt att de kan få ytterligare statlig näringshjälp. Möjlighet bör också finnas att, då särskilda skäl därtill föreligger, bevilja sådan näringshjälp med belopp som överstiger nuvarande maximibelopp.

Förutom de ekonomiska problemen i samband med anvisningarnas ikraftträdande kommer i många fall tomtmarksfrågan att bli svårlöst. Ett stort antal kioskägare har sina kiosker på tomtmark, som icke ger utrymme för byggnation av det slag som föreskrives i anvisningarna. I en del fall kan ej heller kioskägare på grund av stadsplanskäl erhålla tillstånd för permanent byggnad på tidigare disponerad tomt utan måste anvisas annan från försäljningssynpunkt likvärdig mark. Det kan emellertid vara svårt att ur stadsplane- och lönsamhetssynpunkt avväga vad som är att betrakta som likvärdig tomtmark. Man måste befara att detta kommer att kräva en avsevärd handläggningstid. För flertalet kioskägare — såväl partiellt arbetsföra som andra — torde det vara omöjligt att lösa de problem som de nya direktiven medför före den 1 januari 1965.

Med hänsyn härtill och under åberopande av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta

att anstånd med anvisningarnas genomförande må kunna givas intill den 1 januari 1967,

att arbetsmarknadsstyrelsen erhåller fullmakt att bevilja förnyad näringshjälp i den utsträckning som styrelsen föreslagit, och

att arbetsmarknadsstyrelsen erhåller befogenheter utgiva näringshjälp, överstigande det nu maximerade bidragsbeloppet, om särskilda skäl härför föreligger.

Stockholm den 23 januari 1964

Tage Johansson

Göran Karlsson